Tham luận của lãnh đạo UBND tỉnh Lạng Sơn tại "Hội nghị trực tuyến thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch Covid-19"

(Từ 08h00' - 11h00', ngày 13 tháng 9 năm 2021)

Kính thưa đồng chí Lê Văn Thành, Phó Thủ tướng Chính phủ !

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo đại diện các Bộ, ngành Trung ương, UBND các tỉnh tham dự Hội nghị !

Thưa Quý vị đại biểu!

Tham dự **"Hội nghị trực tuyến thúc đẩy lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch Covid-19"** ngày hôm nay, thay mặt Lãnh đạo UBND tỉnh Lạng Sơn, tôi xin gửi tới đồng chí Lê Văn Thành - Phó Thủ tướng Chính phủ; các đồng chí Lãnh đạo các Bộ, Ngành; các địa phương; các quý vị đại biểu dự Hội nghị tại các điểm cầu lời chúc sức khỏe, hạnh phúc; chúc Hội nghị thành công tốt đẹp!

Kính thưa các đồng chí và quý vị đại biểu!

Trước hết, tôi nhất trí cao với **Báo cáo tình hình lưu thông, tiêu thụ nông sản trong bối cảnh phòng, chống dịch Covid-19** trình bày tại Hội nghị. Trong điều kiện diễn biến của dịch bệnh Covid-19 bùng phát từ năm 2020 đến nay; đặc biệt 8 tháng đầu năm 2021 tình hình dịch bệnh diễn biến phức tạp tại nhiều địa phương trên cả nước, ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động sản xuất và tiêu thụ hàng hóa, đặc biệt là các mặt hàng nông sản, nhưng xuất khẩu ngành nông nghiệp 8 tháng đầu năm của cả nước vẫn tăng mạnh; điều đó khẳng định vai trò Nông nghiệp tiếp tục là trụ đỡ của nền kinh tế, đảm bảo vững chắc an ninh lương thực quốc gia trong mọi tình huống, tạo sinh kế, việc làm và thu nhập ổn định của người dân nông thôn, góp phần quan trọng ổn định chính trị xã hội và phát triển đất nước.

Kính thưa Hội nghị!

Là địa bàn trung chuyển và tổ chức dịch vụ xuất nhập khẩu hàng hóa, với trên 231 km đường biên giới tiếp giáp với Quảng Tây, Trung Quốc, có 02 cửa khẩu quốc tế, 01 cửa khẩu chính, 09 cửa khẩu phụ, Lạng Sơn đã và đang thực hiện đồng bộ các giải pháp vừa kiểm soát dịch bệnh chặt chẽ, vừa phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội, thúc đẩy tăng trưởng.

Kết quả 8 tháng đầu năm 2021: xuất khẩu nông thủy sản trên địa bàn tỉnh diễn ra khá ổn định và có phần sôi động hơn so với cùng kỳ; tổng kim ngạch xuất nhập khẩu hàng hoá qua địa bàn đạt **2.710** triệu USD, tăng 52,2% so với cùng kỳ, trong đó: Xuất khẩu đạt 880 triệu USD, tăng 11,4% so với cùng kỳ. Kim ngạch xuất khẩu **nông sản** đạt **750** triệu USD, tăng 63% so với cùng kỳ[1]; kim ngạch xuất khẩu hàng **thủy sản** đạt gần **46** triệu USD, giảm 27,4% so với cùng kỳ[2]; đã tổ chức thành công xuất khẩu nông sản qua biên giới trong điều kiện dịch bệnh Covid-19 diễn biến

---

[1] Một số mặt hàng hoa quả, nông sản chủ lực như: Thanh Long khoảng 400.000 tấn (tăng 20% so với cùng kỳ), Xoài 320.000 tấn (tăng 22,4%), Mít 350.000 tấn (tăng 56%), Dưa Hấu 140.000 tấn (tăng 22%), Vải 60.000 tấn (tăng 33%), Nhãn 7.500 tấn (tăng 21%)...

[2] nguyên nhân giảm là do Trung Quốc hạn chế và tăng cường kiểm tra đối với hàng đông lạnh do quan ngại về lây lan lịch dịch bệnh.

phức tạp, trong đó có Vải thiều của Bắc giang cũng như nông sản khác của các địa phương vùng dịch. Để đạt được kết quả trên, chúng tôi thấy rằng đó chính là sự chỉ đạo quyết liệt, kịp thời của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; sự chủ động, hướng dẫn của các Bộ, Ngành và sự phối kết hợp đồng bộ của các địa phương.

Về phía tỉnh Lạng Sơn, chúng tôi đã tiếp tục dành nguồn lực để tập trung đầu tư hạ tầng khu vực cửa khẩu; phát triển hạ tầng, dịch vụ logistics, đẩy mạnh cải cách hành chính, thúc đẩy hợp tác toàn diện giữa tỉnh Lạng Sơn với Quảng Tây, Trung Quốc, tạo điều kiện thuận lợi nhất trong lưu thông và thông quan hàng hóa; thực hiện nghiêm túc thời gian làm việc tại cửa khẩu theo nguyên tắc 24/7 (24 giờ/ngày và 7 ngày/tuần). Tỉnh Lạng Sơn đã chủ động xây dựng các kịch bản đảm bảo thông quan hàng hóa trong điều kiện phía Trung Quốc siết chặt các quy định về phòng chống dịch, kiểm nghiệm, kiểm dịch; tổ chức phân luồng ưu tiên và điều tiết phù hợp tại các khu vực cửa khẩu đối với cả người và phương tiện vận chuyển; hỗ trợ giảm giá dịch vụ bến bãi đối với doanh nghiệp hoạt động XNK qua địa bàn; chỉ đạo thiết lập kết nối phương án điều tiết hàng hóa với Sở Công Thương một số tỉnh có hoạt động xuất khẩu lớn qua địa bàn. Chúng tôi đã duy trì cơ chế hội đàm, điện đàm các cấp hằng ngày với các cơ quan chức năng phía Quảng Tây, Trung Quốc để trao đổi thông tin, cùng thống nhất các giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đảm bảo thông quan hàng hóa, thúc đẩy hoạt động thương mại biên giới, tiết giảm chi phí cho người dân, doanh nghiệp.

Kính thưa toàn thể Hội nghị!

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động xuất khẩu nông thuỷ sản qua địa bàn tỉnh thời gian qua còn gặp một số **khó khăn, vướng mắc, bất cập** như sau:

- ***Thứ nhất,*** sản phẩm trái cây nhiệt đới của Việt Nam phong phú và đa dạng, nhiều sản phẩm chăn nuôi có chất lượng tốt, tuy nhiên do số lượng các sản phẩm này của Việt Nam được phía Trung Quốc chấp nhận mở cửa thị trường, cho phép được xuất khẩu chính thức còn rất ít nên chưa thể phát huy được hết lợi thế về nguồn cung để khai thác thị trường đầy tiềm năng này. **Đồng thời, hiện có 08/09 loại trái cây Việt Nam** được phép xuất khẩu sang Trung Quốc chưa ký Nghị định thư về kiểm dịch thực vật, phải thực hiện kiểm hóa 100% khi nhập khẩu nên cũng kéo dài thời gian thông quan.

- ***Thứ hai,*** hiện nay, các sản phẩm nông, thủy sản của Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc phải đáp ứng các yêu cầu chặt chẽ, ngặt nghèo hơn so với trước đây cả về chất lượng, truy xuất nguồn gốc cũng như về quy cách đóng gói. Một số loại sản phẩm nông, thủy sản của nước ta đang phải chịu sự cạnh tranh gay gắt về chất lượng, giá cả, thương hiệu, hình thức phân phối từ các nước khác có nguồn cung tương tự đang tiêu thụ tại Trung Quốc và với các sản phẩm nông sản cùng loại do chính Trung Quốc đang mở rộng diện tích trồng trọt để chủ động đa dạng nguồn cung cho thị trường nội địa.

- ***Thứ ba,*** công tác xây dựng, đăng ký thương hiệu tại Trung Quốc cho các sản phẩm nông, thủy sản của nước ta còn chưa được quan tâm, chú trọng đúng mức, do vậy việc nâng cao giá trị gia tăng cho các sản phẩm này tại thị trường Trung Quốc chưa đạt được hiệu quả như kỳ vọng. Hình thức phân phối các sản phẩm nông, thủy sản của Việt Nam tại thị trường Trung Quốc vẫn chủ yếu thông qua kênh thương

mại truyền thống, chưa tận dụng và phát huy được kênh thương mại điện tử để có thể thâm nhập sâu hơn, có độ "phủ sóng" cao hơn trong thị trường tiêu dùng nội địa của Trung Quốc.

- ***Thứ tư,* cơ sở hạ tầng** tại các khu vực cửa khẩu Lạng Sơn đã được quan tâm đầu tư, tuy nhiên hệ thống bến bãi hiện nay vẫn chưa được đầu tư hiện đại hóa; các dịch vụ logistics còn hạn chế, chưa đáp ứng được yêu cầu phát triển. Chuyên trở hàng hóa bằng đường sắt chưa phát huy hiệu quả... Quy trình siết chặt kiểm soát hàng hóa thông quan do công tác phòng chống dịch cùng với việc tạm dừng hoạt động của một số cặp cửa khẩu trên địa bàn và nhiều sản phẩm nông sản nước ta đang vào chính vụ nên thời điểm gần đây hàng hóa dồn về cửa khẩu Tân Thanh và cửa khẩu Hữu Nghị tăng cao, ảnh hưởng đến hoạt động xuất khẩu[3].

Kính thưa Hội nghị!

Hiện nay, với quy mô dân số gần 1,5 tỷ người, chiếm 18,7% tổng dân số toàn thế giới, nhu cầu nhập khẩu các sản phẩm nông, thủy sản của thị trường Trung Quốc phục vụ nhu cầu tiêu dùng nội địa cũng như sản xuất, chế biến hàng xuất khẩu là rất lớn và đa dạng, phong phú. Điều này cho thấy, với lợi thế sẵn có, nếu đáp ứng tốt các yêu cầu liên quan, Trung Quốc vẫn là thị trường đầy tiềm năng cho xuất khẩu nông thuỷ sản của Việt Nam. Để thúc đẩy hoạt động xuất khẩu nông thuỷ sản sang thị trường Trung Quốc, tỉnh Lạng Sơn trân trọng báo cáo và đề xuất với Chính phủ và các Bộ, Ngành một số giải pháp sau:

Thứ nhất, cần tăng cường hơn nữa công tác tập huấn, phổ biến thông tin về chính sách, quy định nhập khẩu nông thủy sản của Trung Quốc cho các cơ quan quản lý nhà nước, hiệp hội ngành hàng và doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam nhằm chủ động tổ chức sản xuất và có kế hoạch kinh doanh, xuất khẩu đáp ứng đúng nhu cầu của thị trường. Đồng thời, thông qua mọi kênh và mọi cấp, tiếp tục đẩy mạnh và thực hiện quyết liệt, đồng bộ công tác đàm phán mở cửa thị trường về mặt kỹ thuật với các cơ quan hữu quan phía Trung Quốc nhằm mở rộng danh mục sản phẩm nông, thủy sản cũng như bổ sung danh sách doanh nghiệp Việt Nam được phép xuất khẩu sang thị trường này. Trong đó đặc biệt chú trọng ưu tiên lựa chọn các sản phẩm giá trị gia tăng cao, có khả năng trở thành điểm tăng trưởng xuất khẩu mới của Việt Nam tại thị trường Trung Quốc.

Thứ hai, đẩy mạnh công tác xúc tiến thương mại, kết nối giao thương cho doanh nghiệp hai nước thông qua các hội nghị, hội thảo, hoạt động xúc tiến thương mại, kết nối kinh doanh theo hình thức trực tiếp hoặc trực tuyến thông qua nền tảng kỹ thuật số nhằm góp phần thúc đẩy thương mại nông, thủy sản song phương trong bối cảnh dịch bệnh COVID-19 vẫn chưa được kiểm soát triệt để.

Thứ ba, tích cực phối hợp để phát huy vai trò hệ thống các cơ quan Thương vụ, Chi nhánh Thương vụ, Văn phòng Xúc tiến thương mại Việt Nam tại Trung Quốc để hỗ trợ doanh nghiệp Việt Nam quảng bá sản phẩm nông, thủy sản cũng như việc nắm bắt thông tin về các quy định, chính sách nhập khẩu nông, thủy sản của

---

[3] Hiện nay lượng hàng chờ xuất qua khu vực cửa khẩu Tân Thanh còn tồn trên **1.400** xe, mặc dù địa phương đã nỗ lực thực hiện đồng bộ các giải pháp để tăng năng lực thông quan và trao đổi thông tin hàng ngày với các cơ quan chức năng phía Quảng Tây, Trung Quốc.

Trung Quốc và kết nối với các doanh nghiệp nhập khẩu nông sản Trung Quốc và hệ thống phân phối tại thị trường Trung Quốc.

Thứ tư, các doanh nghiệp xuất khẩu nông, thủy sản cần tổ chức được nguồn hàng đáp ứng đúng và đủ nhu cầu, thị hiếu của thị trường Trung Quốc. Trong đó, hàng hóa cần có giá cả phù hợp, chất lượng tốt, phù hợp nhu cầu, thị hiếu người dân sở tại. Đồng thời, chú ý đến việc có sản lượng đủ để cung cấp thường xuyên, lâu dài, đảm bảo tiêu chí xuất xứ để được hưởng ưu đãi thuế quan của Khu vực mậu dịch tự do Trung Quốc - ASEAN, để nâng cao năng suất và gia tăng giá trị xuất khẩu nông sản; cần chuyển dần sang kinh doanh theo hình thức thương mại chính quy, ký kết hợp đồng mua bán thay vì xuất khẩu theo hình thức "tiểu ngạch" nhằm hạn chế tối đa hiện tượng ép giá và các rủi ro khác trong thanh toán. Chủ động theo dõi, cập nhật các thông tin thị trường, chính sách xuất nhập khẩu, các quy định về chất lượng sản phẩm và thị hiếu tiêu dùng của từng địa phương Trung Quốc để chủ động trong kế hoạch kinh doanh; đẩy mạnh xây dựng và quảng bá thương hiệu doanh nghiệp và thương hiệu sản phẩm, cùng với sự gắn kết và hỗ trợ lẫn nhau, góp phần nâng cao giá trị cho hàng hóa nông sản của chính doanh nghiệp và giúp người tiêu dùng Trung Quốc nhận biết và lựa chọn mua sản phẩm của Việt Nam.

Thứ năm, UBND các tỉnh sản xuất nông thuỷ sản xuất khẩu trọng điểm cần chủ động nắm bắt thông tin liên quan về thị trường Trung Quốc và diễn biến hoạt động thông quan hàng hóa tại các cửa khẩu biên giới để khuyến nghị tới người nông dân, cơ sở sản xuất và doanh nghiệp trên địa bàn thực hiện tốt các văn bản khuyến nghị của các bộ, ngành liên quan đối với thị trường Trung Quốc; phổ biến, định hướng và hướng dẫn nông dân, doanh nghiệp,… tái cơ cấu sản xuất đáp ứng nhu cầu của thị trường Trung Quốc, thay đổi nhận thức về phương thức xuất khẩu để chuyển từ xuất khẩu tiểu ngạch sang xuất khẩu chính ngạch; tăng cường biện pháp phòng, chống dịch Covid-19 đối với người, phương tiện và hàng hóa, đặc biệt thực hiện tiêm đủ vắc xin theo quy định đối với các lái xe, chủ hàng để tạo thuận lợi trong quá trình lưu thông, vận chuyển và xuất nhập khẩu.

Thứ sáu, hiện nay Việt Nam có khoảng 80% dân số trên không gian mạng, không gian số - đó là lợi thế vô cùng lớn, do vậy cần thúc đẩy mạnh mẽ vào chuyển đổi số, xây dựng kinh tế số, cửa khẩu số cho hoạt động thương mại biên giới; hướng tới xây dựng nền tảng số về thương mại điện tử xuyên biên giới để đồng bộ giữa dòng chảy vật chất (lưu thông hàng hóa) và dòng chảy dữ liệu, để thâm nhập và mở rộng thị trường xuất nhập khẩu trong bối cảnh Việt Nam ngày càng hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới, tiết giảm chi phí và tối ưu hóa nguồn lực.

Thứ bẩy, đề nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ tiếp tục quan tâm dành nguồn vốn đầu tư hạ tầng các khu vực cửa khẩu trong giai đoạn 2021-2025 để đáp ứng yêu cầu phát triển và xuất nhập khẩu hàng hóa hiện nay cũng như xu thế hội nhập, giao thương thời gian tới; tiếp tục hội đàm, cũng như tăng cường công tác đối ngoại để sớm khôi phục lại hoạt động của các cửa khẩu đang tạm dừng hoạt động tại các khu vực cửa khẩu các tỉnh biên giới hiện nay; sớm phê duyệt Đề án thí điểm nhập khẩu dược liệu qua cửa khẩu chính Chi Ma của Lạng Sơn, làm cơ sở để tỉnh tiếp tục đàm phán với phía Trung Quốc cho phép xuất khẩu các mặt hàng nông thuỷ sản qua các cửa khẩu trên địa bàn, góp phần thúc đẩy hoạt động xuất khẩu nông thuỷ sản của cả nước.

Kính thưa quý vị đại biểu!

Chủ trương nhất quán của Lạng Sơn là luôn tạo điều kiện thuận lợi nhất để thu hút các doanh nghiệp đến đầu tư sản xuất, kinh doanh, xuất nhập khẩu hàng hóa. Với tinh thần và quyết tâm vừa phòng, chống dịch bệnh, vừa phát triển kinh tế, chúng tôi sẽ tiếp tục triển khai nghiêm túc, đồng bộ, quyết liệt các nhiệm vụ, giải pháp để thúc đẩy hơn nữa hoạt động xuất nhập khẩu, thương mại biên giới với Quảng Tây - Trung Quốc, đóng góp chung cho sự phát triển kinh tế của đất nước.

Kính chúc Đồng chí Phó Thủ tướng Chính phủ; các đồng chí Lãnh đạo các Bộ, Ngành; Lãnh đạo các địa phương; cùng toàn thể quý vị đại biểu dự Hội nghị tại các điểm cầu lời chúc sức khỏe, hạnh phúc, thành công!

Trân trọng cảm ơn!